

### [Undervisningsministeren.]

det kun har været, fordi forældrerådene i loven ikke fik tilstrækkelige beføjelser, og deroverfor vil jeg spørge: kan det virkelig være forklaringen på, at de heller ikke benyttede de beføjelser, de fik, for det er dog en kendsgerning, at det gjorde de ikke. En af de erfaringer, jeg som skolemand har gjort angående forældrerepræsentanter ved skoler, er den, at deres interesse har en tendens til væsentligt at knytte sig til det mere personlige, hvad der er meget naturligt, og at kredsen af forældre, der er knyttet til en skole, skifter langt hurtigere, end man skulle tro. Den varige, dybtgående interesse for offentlige skoleforhold træffer man ofte mere udpræget hos indsigtfulde kommunalmænd, der slet ikke mere har børn i en skole. Jeg siger ikke dette, fordi jeg ikke virkelig kunne ønske, at den pædagogiske interesse var så stærk, at der i sogn efter sogn, by efter by valgtes skolenævne, for det ønsker jeg — jeg ville heri se et kraftigt vidnesbyrd om, at forældrenes skoleinteresse var levende —, men skal man på de steder, hvor denne interesse ikke er tilstede, eller rettere: endnu ikke er tilstede, påtvinge befolkningen en ordning, som et flertal af vælgerne er imod? Det er noget sådant, jeg ikke kan få til at rime med de frihedsbegreber, vi ellers hylder, og med det kommunale selvstyre, som vi vel alle er tilhængere af. Her forekommer det mig, at kommissionens flertal med den frivillige ordning har åbnet banen for alle skoleinteresserede forældre uden at gøre det til en tvang noget sted i landet, hvor man ikke ønsker det.

Jeg skal herefter gøre nogle bemærkninger om det spørgsmål, der har optaget sindene så stærkt, spørgsmålet vedrørende læreres afskedigelse med særligt henblik på Stigesagen.

Jeg forstod på alle ordførerne, at de var tilfreds med selve ændringerne i reglerne, således som de fremgår af § 42 i lovforslaget. Jeg lagde mærke til nogle ord af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen, der lød omtrent sådan: man må ikke sammenligne lærernes stilling helt med andre tjenestemænds. Disse ord var sikkert udtryk for en lang erfaring hos det ærede medlem — både som kommunalpolitiker og som undervisningsminister.

Selvom det ærede medlem hr. Karl Olsen udtrykte nogen misfornøjelse med det udtryk, der findes i lovforslaget, „kommet i misforhold“, tog det ærede medlem dog ikke afstand fra paragraffen som sådan.

Jeg takker det ærede medlem hr. Arnth Jensen for den henvisning, han fremkom

med til den ældre sag, som jeg ikke har været bekendt med. Klokken var jo, da debatten endte i går, henad fem, og det var umuligt for mig at få fremskaffet sagen på det tidspunkt. Sagen findes ikke mere i undervisningsministeriet, men er gået over til rigsarkivet, og det har heller ikke været muligt for mig i formiddags at få selve sagens akter. Jeg er derfor forsåvidt ked af, at det ærede medlem ikke — hvis han havde kunnet det — har trukket linierne for sagen op, for det ville være af stor interesse at se, hvorvidt sagen principielt såvel som selve den afgørelse, der blev truffet, kunne bidrage til forståelse af det, vi her står overfor.

Det ærede medlem hr. Arnth Jensens fortolkning af bestemmelserne i den gældende tilsynslov af 1933 og skoleloven af 1937, hvorved han ville tillægge skoledirektionen og ministeriet en vis myndighed til at gribe ind, tror jeg ikke kan holde. Det ærede medlem gjorde også selv den indrømmelse, at loven i hvert fald ikke indeholder bestemmelser — som det ærede medlem selv sagde: straffebestemmelser måtte det være —, der tillod at gennemtvinge en ordning f. eks. med hensyn til skolemulkter, og derfor henviste det ærede medlem også til en mere effektiv bestemmelse, § 32 i loven af 1933 vedrørende landkommunernes styrelse.

For at vise, hvordan dette spørgsmål ligger, vil jeg gerne fremdrage, hvorledes man udtrykte sig i bemærkningerne til forslaget til skoleloven af 1937 angående dette punkt. Det giver nemlig en vejledning med hensyn til, hvad man tænkte sig. Det hedder deri bl. a., at skolekommissionen „må handle fuldstændig suverænt ved sine afgørelser af disse forhold.“ — jeg indskyder, at det er § 48 det drejer sig om, den paragraf, vi her beskæftiger os med — „der netop er tænkt henlagt til den stedlige myndighed, som har alle foreteelser på nærmeste hold, med en så vid myndighed til behandling af sagen, at den kan afpasse afgørelsen efter bedste skøn i hvert enkelt tilfælde. Den enkelte afgørelse må derfor være endelig og inappellabel.“

Dette står altså i motiverne til det nævnte lovforslag og er jo et stærkt udtryk for, hvor klart man har haft denne omstændighed for øje ved affattelsen af lovforslaget.

Hertil vil jeg gerne føje endnu et citat. Det drejer sig om undervisningsministeriets besvarelse af en skrivelse, der blev modtaget i 1941, fra en politimester. Sagen drejer sig om en arbejdsmand, der havde taget sit barn for tidligt ud af skolen og derved